

Az unplugged jegyében

Az 1920-as években vált divattá a dobseprű használata, a New Orleans jazz fejlődésével. Feltételezések szerint az első dobseprűzés egy légycsapóval történt. Elbeszélések szerint a combra tettek egy újságpapírt, és azon a légycsapót ritmusra húzogatták, így kísérték a steptáncosokat – informálódtam Mohay András barátomtól, aki a seprűzés nagymestere. Az 1930-as években az akkor még tánczenének számító jazz-zenei műfajban, a swingben lett világsiker a dobseprű. A témaköréről Nesztor Iván tanár úr már egy korábbi számban publikált, így a swingjátékot most mellőzöm.

Az 20. század végén a zenekarok egyre jobban törekedtek megszólalásuk felfrissítésére, változatosságára: dalikat akusztikus hangzásra áthangszerelve elterjedt az unplugged koncert. A dalok szerkezete, lüktetése, groove-ja nem változott, csak elektromos helyett akusztikus gitár, a basszusgitár helyett nagybőgő, illetve elektroakusztikus basszusgitár szolgált meg a színpadon. Sok esetben a szintetizátorokat felváltotta a zongora, és a dobos is átgondolta eddigi dinamikai íveit, illetve eszköztárát. A következőkben szeretném példákkal bemutatni, hogyan tudunk a különböző zenei stílusokban dobseprűvel muzikálni úgy, hogy a dal jellege, intenzitása ne változzon meg.

A Ritmusdepo megújuló oldalán a lejegyzett groove-okat, dalokat, és kapcsolódó magyarázatokat, dobolásokat videókon mutatom be.
www.ritmusdepo.hu

1) A nyolcados kíséret

Az alap groove-om marad, azzal a különbséggel, hogy a jobb kezemet a lábcinról lehozom a kisdobra (pergőre), és a jobb oldalon a kávéhoz közel játszom a nyolcadokat úgy, hogy a dobseprű nem a teljes felületével, hanem csak az 1/3-ával érintkezik a dobbórral.

A bal kezemmel – függetlenül attól, hogy párhuzamos vagy klasszikus verőtartásban játszom, – a dobbőr bal oldalán, de a felület közepén ütöm meg a hangszert úgy, hogy a dobseprű legnagyobb felülettel érintkezzen a bőrrrel. A lábcin taposása (a zenekar csörgője) a bal kézben lévő 2/4-et megerősíti. Refrénnél, illetve improvizációs részeknél a lábcin felütésre, tehát a nyolcad második hangjára tapos-

hat. Az **A kottapéldában** szereplő négyütemes groove-val gyakoroljátok a nyolcados játékmódot. Amennyiben felszabadultan, lazán tudod már játszani a groove-ot, filleket is tegyél bele!

Gyakorlat: Eric Clapton – Change the World

<http://www.youtube.com/watch?v=x11NA63gLDM>

A Ritmusdepo videón a groove-ot, a filleket illetve a dalt is eljátszom.

2) A tizenhatodos kíséret

Ebben az esetben több lehetőségünk van a tizenhatodos kijátszására.

1/ Talán a legegyszerűbb a váltott kezes játék, ahol a tizenhatodosokat a pergődob két szélénél játszom (3 óra, 9 óra) hasonló módon, mint a jobbkezes nyolcadokat. Ebben az esetben a kettő és a négy jobb kézre esik, amit a pergődob közepén ütök meg a dobseprő teljes felületével.

Itt jegyezném meg, hogy ha dinamikailag szeretném megerősíteni a 2/4-et, akkor a dobseprő szárának a tövét is (tehát ahonnan kijönnek a szálak) belenyomom a dobbórra.

A lábcintaposás lehet negyedes, felütéses vagy nyolcados is, ezt a dal határozza meg.

A **B kottapéldában** szereplő groove-val gyakoroljátok a váltott kezes játékmódot!

2/ Ugyanezt a groove-ot most csak jobbkezes tizenhatodos kísérettel játszom, pontosan úgy, mint a nyolcados gyakorlatnál. Igaz, hogy a kotta ugyanúgy néz ki, de a lüktetése, érzete megváltozik.

C kottapélda.

3/ Játshatom valamelyik tizenhatodos lineáris kézrenddel is a dalt. A JBjJ-BjBB és a JBjJ-BjBB kézrendekkel szintén a dobbőr két szélén játszom, és a

bal kézre eső 2/4-et hozom be a kisdob közepére.

D-E kottapélda.

Ha már rongyosra gyakoroltuk a groove-jainkat, muzsikáljunk egy kicsit!

Gyakorlat: Barry White – Just the Way You Are

<http://www.youtube.com/watch?v=XF8ZrJfGACA&feature=related>

3) A shuffle blues dobseprűvel

A jobb kézben a jellegzetes „sánta” shuffle ritmust játszom a pergődob jobb szélén, és bal kézzel játszom a 2/4-et. A lábcint a pergővel együtt játszom.

Egy másik formában pedig a swing kíséret alá játszom a nagydob groove-ot. A bal kézzel köröket írok le, jobb kézzel játszom a swinget.

F kottapélda.

Gyakorlat: Blues Brothers – Sweet Home Chicago

http://www.youtube.com/watch?v=Tlou_2IMLAc

Külön magyarázatot nem fűzök hozzá, mert az elv megegyezik az előzőekben említett groove-játékokkal. A Ritmusdepo videókon viszont eljátszom és magyarázom a dalokat és a stílusokat.

Funk: Wild Cherry – Play That Funky Music

<http://www.youtube.com/watch?v=Rr2kf84V2M>

Drum&Bass

New Orleans groove

R&B

Végezetül arra biztatlak, kedves olvasó, hogy gondold át a zenében betöltött eddigi szerepedet, és a dobseprű használatával színesítsd játékmódot! Használj nagyobb dinamikákat, kreativitásodat engedj szabadjára! A zenekari próbán kísérletezzetek újabb hangzásokkal, formabontó zenei érdekességekkel!

Ha kérdéseitek van, irjatok vagy hívjatok! A Facebookon is megtaláltok.

Bordás József

bordasjozsef@gmail.com
www.dobmaniatabor.hu

Groove-ok dobseprűvel az unplugged jegyében

Bordás József

bordasjozsef@gmail.com

Drums mf

A Verse

B Verse

C Verse

D Verse

E Verse

F Verse

JÁTSSZ A LEGJOBBAL!

artbeat®

drumsticks - mallets - rods - brushes

www.artbeat.info

Keresd az ország hangszerboltjaiban!

